

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מועד קטן - ב'

1. למדנו במשנה - מלאכת דבר האבד מותרת בחול המועד, אבל אם יש בה טרחה יתרה אסורה. אלו דוגמאות שנינו?

- א. מותר להשקות שדה בית השלחין [שאינה מסתפקת מגשמים] בין במעין חדש שדפנותיו עדיין אינם קבועים, ובין במעין ישן.
- ב. אין משקים ממי גשמים או קילון כיון שצריכים לדלי כבד להוציאם ויש בזה טרחה יתרה.
- ג. אין עושים עוגיות - חפירות עגולות סביב הגפנים, משום טרחה יתרה.
- ד. לר' אלעזר בן עזריה, אין עושין אמת מים חדשה משום טרחה יתרה. ולחכמים מותר. וכן לתקן אמת מים שנתקלקלה.
- ה. מתקנים בור מים שנתקלקל, דרכים, רחובות, מקוואות מים, וכל צרכי רבים. מצינין את הקברות ויוצאים שלוחי ב"ד לבדוק בשדות אם לא גדלים בהם כלאים.

2. מה החידוש שמשקין ממעין ישן, אחר שכבר נתחדש שמשקין ממעין חדש שיש חשש שיפלו קירותיו ויצטרך לתקנו?

החידוש - שהדין בשדה בית הבעל לא משקין הוא לא רק ממעין חדש אלא אף ממעין ישן.
עוד למדנו 'שלחין' - לשון צימאון. 'בעל' - לשון מיושב ואינו דואג.

3. מי המאן דאמר שסובר שמוותר לטרוח רק בדבר האבד, אבל לא לשם הרווחה. וכן סובר שבטרחה יתרה בכל מקרה אסור?

רב הונא: ר' אליעזר בן יעקב, הסובר שבחוה"מ מושכים מים בשדה בית הבעל מאילן לאילן ובלבד שלא ישקה את כל השדה כולה.
ונדחה: שעדיין לא שמענו דעתו לאסור כשיש טרחה יתרה.

רב פפא: ר' יהודה. שמצינו ברייתא: לר' מאיר: משקין אפילו שדה בית הבעל, ממעין חדש. ולר' יהודה: רק שדה בית השלחין שחרבה ממעין שלה והוציאו לה מעין אחר. ואעפ"כ לא התיר להטות אמת מים לגינתו משום טרחה יתרה. ולר' אלעזר בן עזריה מותר רק ממעין ישן אף אם חרב מעינה. [ואין לומר - ממה שנקטה הברייתא התירו של ר' יהודה במעין חדש, נלמד שבמעין ישן משקין אף בבית הבעל ומתיר הרווחה, אלא הטעם שכך נקטה להודיע כוחו של ר' מאיר שמתיר בכל אופן ואפילו מעין חדש משקין ממנו שדה בית הבעל]

4. המנכש בשבת, או המשקה מים לזרעים, משום איזה מלאכה מתרים בו?

רבה: חורש, כיון שבמלאכות אלו מרכך את הארץ. רב יוסף: זורע, כיון שבמלאכות אלו מצמיח פירות.
והקשה אביי עליהם: מדוע לא מתרים במנכש משום 2 מלאכות, כפי שמצינו בזומר גפן וצריך לעצים שחייב 2 חטאות, נוטע וקוצר. ונשאר בקושיא.

5. המנכש כלאים לוקה. משום מה?

לרבה: כיון שנחשב זורע.

לרב יוסף: אכן אין איסור חרישה בכלאים, אבל חייב משום מקיים, כר' עקיבא: שהמנכש, המחפה, ואף הרואה כלאים ואינו עוקרם לוקה משום מקיים. ומקורו: "...כלאים שדך לא..."

6. כיצד משנתנו התירה להשקות בין השלחין בשביעית, הרי חרישה או זריעה אסורה בשמיטה?

אביי: ההיתר כדעת רבי ובשביעית בזמן הזה שהיא מדרבנן. ומקורו: 'השמטה שמוט' בזמן שאתה משמט קרקע אתה משמט כספים. ובזמן הזה הרי קדושת הארץ בטלה.

רבא: אף לדעת חכמים הסוברים ששמיטה בזמן הזה דאורייתא, השקיה היא תולדה ואינה אסורה מדאורייתא.